

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 2 maja 2017 r.

Znak: WK-610/46/4/16/17

Pan
Andrzej Kotala
Prezydent Miasta
Chorzów

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia 17 lutego 2017 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Chorzów za okres od 1 stycznia 2012 r. do 17 lutego 2017 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 marca 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 446).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W 2015 r. udzielono zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki na realizację zadania pn. „Projekt przebudowy stadionu piłkarskiego przy ul. Cichej 6 w Chorzowie na podstawie koncepcji GMT Sp. z o.o.”, pomimo braku spełnienia przesłanek ustawowych do zastosowania tego trybu udzielenia zamówienia określonych w art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie z treścią przywołanego wyżej przepisu, w brzmieniu obowiązującym w chwili udzielenia niniejszego zamówienia, zamawiający mógł udzielić zamówienia w trybie z wolnej ręki gdy dostawy, usługi lub roboty budowlane mogły być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych przepisów.*

Powolywanie się przez zamawiającego na prawa wyłączne, w tym ochronę praw autorskich, może nastąpić zatem wyłącznie w okolicznościach faktycznych, w których mamy do czynienia z obiektywnie jednym wykonawcą, który jest w stanie sprostać realizacji przedmiotu zamówienia. Samo wykazanie przez zamawiającego, że zamierza nabyć usługę, która jest objęta ochroną wynikającą z praw wyłącznych, nie jest wystarczające – konieczne jest wykazanie, że na rynku nie ma dostępnego ekwiwalentu takiej usługi. Jeżeli nie zostanie to wykazane, to zamawiający nie może preferować danej usługi objętej ochroną wynikającą z praw wyłącznych, jeżeli obiektywnie inne usługi mogą zaspokoić jego potrzeby związane z realizacją zamówienia.

Udzielenie niniejszego zamówienia w trybie z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy Prawo zamówień publicznych było następstwem przeprowadzonej przez Miasto Chorzów procedury konkursowej na opracowanie koncepcji stadionu piłkarskiego przy ul. Cichej 6 w Chorzowie (ogłoszenie o konkursie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 26 lipca 2013 r.) na podstawie przepisów rozdziału 3 ww. ustawy dotyczących konkursów (art. 110 - 127), a zakończonej brakiem wydania I nagrody w postaci zaproszenia do udziału i negocjacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki (w oparciu o przewidziany w tym celu art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych), a w następstwie brakiem podpisania umowy i przeniesienia praw autorskich do koncepcji na rzecz Miasta Chorzów przez autora zwycięskiej koncepcji. Brak sfinalizowania procedury konkursowej uzasadniono przyczynami leżącymi po stronie Zamawiającego, w wyniku usunięcia przez Radę Miasta Chorzowa z wieloletniego planu finansowego środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania: przebudowa Stadionu KS RUCH przy ul. Cichej w Chorzowie, w tym środków na wykonanie dokumentacji projektowej na podstawie koncepcji wyłonionej w przeprowadzonym konkursie.

Zamawiający uzasadnił wybór trybu z wolnej ręki dla wykonania ww. dokumentacji projektowej w następujący sposób: „(...) Zamawiający chcąc udzielić zamówienia na opracowanie dokumentacji projektowej na podstawie zwycięskiej koncepcji, zgodnej z jego potrzebami, nie może zlecić wykonania jej przez inny podmiot niż zwycięzca konkursu. Wykonanie zamówienia – opracowania utworu w oparciu o zwycięską koncepcję przez inny podmiot niż autora koncepcji jest niemożliwe (...)”.

Doprowadzenie do końca procedury konkursowej otworzyłoby możliwość udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki zwycięzcy konkursu, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli przeprowadzono konkurs, w którym nagrodą było zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki autora wybranej pracy konkursowej.

Zamawiający nie mógł skutecznie powoływać się na konieczność zawarcia umowy na opracowanie projektu przebudowy stadionu piłkarskiego przy ul. Cichej 6 w Chorzowie, wyłącznie z wykonawcą posiadającym majątkowe prawa autorskie, które mimo postanowień regulaminu przeprowadzonego konkursu ostatecznie nie zostały przeniesione na Zamawiającego (w zakresie pola eksploatacji dotyczącego prawa do opracowania utworu, w szczególności jego adaptacji, prawa do wykonywania robót budowlanych i innych prac wg projektów sporządzonych na podstawie utworu). W takiej sytuacji istnieje bowiem możliwość pozyskania nowej koncepcji – w standardowym, otwartym i konkurencyjnym trybie.

Wskazana koncepcja miała być pozyskana w trybie konkursu, który nie jest właściwym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, a jedynie przyrzeczeniem publicznym, co do przyznania przez zamawiającego nagrody za wykonanie i przeniesienia prawa do określonej, wybranej w konkursie pracy. W związku z brakiem podpisania przez autora wybranej w konkursie pracy konkursowej umowy na opracowanie projektu przebudowy stadionu piłkarskiego przy ul. Cichej 6 w Chorzowie, skutkującego równocześnie brakiem przeniesienia praw autorskich (na przywołanych powyżej polach eksploatacji) zasadnym staje się stwierdzenie, iż konkurs nie zakończył się efektywnie z uwagi na niewypełnienie wskazanego powyżej i istotnego warunku tegoż konkursu, określonego w jego regulaminie w § 15 ust. 4 (podpisania umowy i przeniesienia praw autorskich na Zamawiającego). Tym samym Zamawiający nie miał prawa do powoływania się na wyniki przedmiotowego konkursu, jako podstawę materialno-prawną udzielenia

zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki w oparciu o przesłankę wynikającą z art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zatwierdzenia trybu zamówienia z wolnej ręki dokonał p. Stefan Jarczyk – Sekretarz Miasta Chorzowa. Umowę nr IK/15/039 z dnia 22 czerwca 2015 r. na realizację ww. zadania za wynagrodzeniem 2.521.500,00 zł w imieniu Miasta Chorzowa zawarł Pełnomocnik Prezydenta ds. Inwestycji Kluczowych i Usług Komunalnych oraz Dyrektor Wydziału Inwestycji Komunalnych.

- W zakresie przygotowania w 2015 r. zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n. „Świadczenie usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych stałych powstających na nieruchomościach na terenie Miasta Chorzów” stwierdzono:

➤ opisanie sposobu dokonania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, z naruszeniem art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, obowiązującym na moment przeprowadzania postępowania o zamówienie, opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków powinien być związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Zamawiający, opisując warunek udziału w postępowaniu w zakresie posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień, żądał od wykonawców posiadania zezwoleń wynikających z ustawy o odpadach na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów, wydane przez właściwy organ. Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.), zezwolenie na zbieranie odpadów wydaje, w drodze decyzji, organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów. Wymaganie zezwoleń ograniczonych do danego terytorium na zbieranie odpadów na dzień składania ofert od podmiotu, który nie prowadzi działalności na danym terenie siedziby zamawiającego, a ma jedynie taki zamiar, stawia w uprzywilejowanej sytuacji podmioty działające już na danym terenie, co stanowi zaprzeczenie zasady proporcjonalności, obowiązującej przy opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Obowiązek posiadania przez wykonawcę zezwolenia na zbieranie odpadów komunalnych w trakcie realizacji zamówienia jest bezdyskusyjny. Jednakże, aby uzyskać przedmiotowe zezwolenie, wykonawca przed złożeniem oferty musi poczynić znaczne nakłady organizacyjne i finansowe aby uzyskać wymagany dokument, poczynić konkretne na tym terenie opracowania projektowe (np. koncepcyjne), aby w pierwszej kolejności uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, a następnie zezwolenie na zbieranie odpadów.

➤ opisanie sposobu dokonania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wiedzy i doświadczenia z naruszeniem art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeniem o zamówieniu, zamawiający opisując warunek udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia żądał od wykonawców wykazania się w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu

składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy, to w tym okresie, wykonaniem (lub wykonywaniem) usługi odpowiadającej swoim rodzajem usłudze stanowiącej przedmiot zamówienia, tj.: co najmniej 2 usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zmieszanych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, z których każda była realizowana w gminie mającej co najmniej 100.000 mieszkańców, przez okres co najmniej 12 następujących po sobie miesięcy w ilości nie mniejszej niż 25.000 Mg rocznie.

Powyższy opis warunku udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia uniemożliwił ubieganie się o to zamówienie wykonawcom, którzy wykonali odrębnie usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zmieszanych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości niezamieszkałych, bądź wykonawcom będącym konsorcjum, w skład których wchodziłyby podmioty, z których jeden zajmował się odbiorem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, a drugi odbiorem odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych.

Ponadto, zawężono krąg potencjalnych wykonawców realizujących kilka przedmiotowych zadań ale w gminach o nieznacznie mniejszej liczbie mieszkańców niż 100.000 o podobnej charakterystyce zabudowy co Chorzów, w tym gminach na prawach powiatu, tym bardziej, że na moment przeprowadzania przetargu w Chorzowie było 104.000 mieszkańców.

➤ opisanie sposobu dokonania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wiedzy i doświadczenia z naruszeniem art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, obowiązującym na moment przeprowadzania postępowania o zamówienie, warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonania oceny ich spełniania mają na celu zweryfikowanie zdolności wykonawcy do należytego wykonania udzielanego zamówienia.

W postępowaniu w sprawie udzielenia zamówienia, którego przedmiot stanowią m.in. usługi, zamawiający może oceniać zdolność wykonawcy do należytego wykonania zamówienia w szczególności w odniesieniu do jego rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia. Zamawiający opisując warunek udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia żądał od wykonawców wykazania się wykonaniem co najmniej dwóch usług polegających na prowadzeniu edukacji ekologicznej polegającej na prowadzeniu zajęć oświatowych w co najmniej 30 placówkach oświatowych.

Brak sprecyzowania tego warunku w zakresie częstotliwości, długości oraz tematyki prowadzenia edukacji ekologicznej nie pozwalał na faktyczną weryfikację zdolności wykonawcy do należytego wykonania tej części przedmiotu zamówienia.

Zadania w zakresie opisu sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu należały do Naczelnika Wydziału Usług Komunalnych i Ochrony Środowiska oraz do Kierownika Referatu Utrzymania Czystości w tym Wydziale.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Chorzowa biorącymi udział w przygotowaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w szczególności w zakresie opisu spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz wyboru trybu udzielania zamówień, stosownie do art. 22 ust. 1a oraz art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.)

W zakresie długu publicznego:

- *W 2015 r. zaciągnięto kredyt w rachunku bankowym na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 10.000.000,00 zł na okres od dnia 1 lutego 2015 r. do 30 września 2019 r. Naruszono tym art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy. Zgodnie z przywołanymi przepisami, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zobowiązania te podlegają spłacie lub wykupowi w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte lub wyemitowane. W uchwale budżetowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych na sfinansowanie przejściowego deficytu. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy.*

W uchwale Rady Miasta Chorzów Nr IV/23/15 z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie budżetu Miasta Chorzów na 2015 r. upoważniono Prezydenta Miasta do zaciągania kredytów, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych w 2015 r. kredytów w wysokości 25.000.000,00 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Natomiast Miasto Chorzów zaciągnęło w dniu 29 stycznia 2015 r. umowę 882/2014/00000616/00 o kredyt złotowy w rachunku bankowym, na podstawie której ING Bank Śląski z siedzibą w Katowicach udzielił Miastu kredyt do wysokości maksymalnego pułapu zadłużenia 10.000.000,00 zł na okres od „Dnia Udostępnienia”, tj. od dnia 1 lutego 2015 r. do 30 września 2019 r. Kredyt zgodnie z umową miał być wykorzystany na sfinansowanie przejściowego deficytu Miasta.

W umowie kredytu zapisano: kredytobiorca będzie wykorzystywał Kredyt w Okresie Dostępności, tj. od Dnia Uruchomienia do ostatniego Dnia Uruchomienia, tj. dnia poprzedzającego dzień zakończenia okresu kredytowania. Niezależnie od codziennej spłaty kredytu wpływającymi na rachunek środkami dochodów budżetowych, kredytobiorca winien dokonać spłaty kwoty kredytu do dnia 31 grudnia każdego roku, a w ostatnim roku obowiązywania umowy do dnia 30 września. Kredytobiorca przed pierwszym uruchomieniem Kredytu w danym roku, winien zawiadomić bank o zamiarze skorzystania z niego co najmniej 3 dnia wcześniej i dostarczyć wymagane przez Bank dokumenty.

W latach 2015-2016 Miasto nie korzystało z kredytu w rachunku bieżącym.

W dniu 3 marca 2017 r. p. Andrzej Kotala – Prezydent Miasta oraz p. Malgorzata Kern – Skarbnik Miasta w związku z otrzymaniem protokołu kontroli złożyli pismem SK.3251.1.2017.9.011WY.8208.2017.SK dodatkowe „wyjaśnienia/zastrzeżenia”, w których m.in. wyjaśniono: zamiarem Miasta nie było zaciągnięcie wieloletniego zobowiązania kredytu rocznego z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu. Potwierdzeniem tego był przyjęty w umowie sposób jej realizacji i określone warunki, które musiały być spełnione w każdym roku budżetowym, by kredyt ten został przez Kredytobiorcę uruchomiony. W każdym roku Miasto przedkładało dokumenty takie jak: dyspozycję udostępnienia kredytu, z podaniem kwoty kredytu i daty udostępnienia, tj. datę zaciągnięcia nowego zobowiązania z tytułu kredytu. Bez spełnienia tych warunków, jak również bez dokumentów potwierdzających uprawnienia do ubiegania się o kredyt, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, na

kolejny rok budżetowy Miasto nie mogło żądać od Banku realizacji świadczenia w postaci udzielenia i uruchomienia na wniosek Miasta kredytu na ww. cel, co potwierdził ww. bank w swoim piśmie z dnia 2 maja 2017 r.

Jednak należy zwrócić uwagę na rozróżnienie pojęcia zaciągnięcia zobowiązania (czyli zawarcia umowy kredytu) od momentu uruchomienia kredytu, które w niniejszym przypadku następuje w każdym kolejnym roku budżetowym. W momencie podpisywania umowy 29 stycznia 2015 r. Prezydent Miasta działał na podstawie uchwały Rady Miasta Chorzów w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na 2015 rok, a upoważnienie w niej zawarte pozwalało na zaciągnięcie kredytu krótkoterminowego na pokrycie przejściowego deficytu w 2015 r. do wysokości 25.000.000 zł. Oznacza to, że w 2015 r. organ wykonawczy mógł zawrzeć umowę na sfinansowanie przejściowego deficytu występującego w 2015 r. i nie było podstaw, by umowa taka wykroczała poza ten rok budżetowy.

Powyższą umowę kredytu w imieniu Miasta Chorzów podpisał p. Andrzej Kotala – Prezydent Miasta, przy kontrasygnacie p. Małgorzaty Kern – Skarbnika Miasta Chorzów.

Wniosek nr 2

Zapewnić zaciąganie zobowiązań z tytułu kredytów w granicach upoważnień określonych w uchwale organu stanowiącego, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1, art. 211 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- W 2015 r. nieprawidłowo wykazano jako rozchody kwoty umorzeń pożyczek w pozycji D.21 – „Splaty kredytów i pożyczek” sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/ deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. Powyższym naruszono § 13 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane dotyczące rozchodów jednostki samorządu terytorialnego po stronie wykonania powinny być zgodne z wykonanymi rozchodami, wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), rozchodami publicznymi są splaty otrzymanych pożyczek i kredytów.*

Zgodnie z ewidencją księgową do kont: 134 „Kredyty bankowe” i 260 „Zobowiązania finansowe” Miasto w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. zrealizowało rozchody w łącznej kwocie 4.830.869,96 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-NDS za ten okres wykazano kwotę 5.386.650,00 zł. Różnicę stanowiła kwota 555.780,04 zł, stanowiąca wartość umorzonych w 2015 r. pożyczek na podstawie umów w sprawie częściowego umorzenia warunkowego pożyczek z dnia 10 listopada 2015 r. W ewidencji księgowej ujęto ww. operację umorzenia pożyczek na podstawie dowodu PK nr 48 pod datą 10 listopada 2015 r.

- W sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30 września 2016 r. nieprawidłowo wykazano jako przychód i rozchód kwotę kredytu na sfinansowanie*

prześciowego deficytu, który został splacony w tym samym okresie sprawozdawczym, w którym został zaciągnięty. Powyższym naruszono § 13 pkt 8 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015). Zgodnie z przytoczonym przepisem, w sprawozdaniu Rb-NDS nie wykazuje się przychodów i rozchodów dotyczących zaciągniętych i splaconych w danym okresie sprawozdawczym pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, tj. zobowiązań na sfinansowanie przejściowego deficytu.

Zgodnie z przedłożoną ewidencją księgową, w dniu 1 lipca 2016 r. na rachunek Miasta wpłynął kredyt na sfinansowanie przejściowego deficytu w wysokości 6.000.000,00 zł, natomiast w dniu 12 lipca 2016 r. nastąpiła jego spłata.

Kredyt ten został zaciągnięty na podstawie umowy nr 882/2016/00001105/00 o kredyt złotowy obrotowy z dnia 30 czerwca 2016 r. z przeznaczeniem na finansowanie przejściowego deficytu budżetowego. Kredyt został udzielony na okres od 1 lipca 2016 r. do 26 sierpnia 2016 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji syntetycznej i analitycznej budżetu Miasta, sporządzania sprawozdań w oparciu o prowadzoną ewidencję, przygotowania dokumentów, sporządzania dowodów PK należały do Zastępcy Dyrektora Wydziału Budżetu i Analiz. Nadzór w tym zakresie sprawował Dyrektor tego Wydziału.

Sprawozdanie Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. podpisali: p. Wiesław Ciężkowski – Zastępca Prezydenta Miasta Chorzów oraz Dyrektor Wydziału Budżetu i Analiz. Sprawozdanie Rb-NDS za okres od początku roku do 30 września 2016 r. podpisali: p. Andrzej Kotala – Prezydent Miasta Chorzów oraz Dyrektor Wydziału Budżetu i Analiz.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Chorzów w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego w zakresie danych dotyczących przychodów i rozchodów jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 13 pkt 6 i pkt 8 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- W 2016 r. dokonano wypłaty 6.000.000,00 zł tytułem pożyczki udzielonej przez Miasto Chorzów Ruchowi Chorzów S.A. z siedzibą w Chorzowie, przed ustanowieniem hipoteki na nieruchomości, niezgodnie z postanowieniami umowy pożyczki nr 690.2016 z dnia 9 maja 2016 r. Zgodnie z art. 9.1 ww. umowy, kwota pożyczki miała zostać przelana przez Pożyczkodawcę na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy w terminie do dnia 16 maja 2016 r., przy czym Pożyczkodawca zapłaci kwotę pożyczki po otrzymaniu dokumentu poświadczającego fakt ustanowienia hipoteki na nieruchomości. Zgodnie z art. 65 ust. 1 i art. 67 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r., poz. 707 z późn. zm.), w celu zabezpieczenia oznaczonej

wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Do powstania hipoteki niezbędny jest wpis w księdze wieczystej.

Wyplaty pożyczki dokonano 16 maja 2016 r. Natomiast wpisu w KRS przedmiotowej hipoteki na nieruchomości dokonano 24 maja 2016 r., zawiadomienie o dokonanej zmianie przez Sąd wpłynęło do Urzędu 31 maja 2016 r.

Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.), obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Przelewu środków w wysokości 6.000.000,00 zł dokonano w dniu 16 maja 2016 r. zgodnie z przekazaną informacją przez Prokurenta, Kierownika Biura Egzekucji i Windykacji, działającego na polecenie Prezydenta Miasta. Przelewy zostały podpisane przez Dyrektora Wydziału Budżetu i Analiz.

Zadania w zakresie prawidłowości udzielenia pożyczek i przygotowywania niezbędnych dokumentów należały do pracowników Wydziału Budżetu i Analiz. Nadzór w tym zakresie sprawował Dyrektor tego Wydziału.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Chorzów w zakresie prawidłowego wykonania postanowień umów pożyczek udzielonych przez Miasto Chorzów, stosownie do art. 65 ust. 1 i art. 67 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r., poz. 790 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- Do dnia kontroli zaniechano ujęcia operacji dotyczących naliczenia należności z tytułu odsetek od pożyczek udzielanych przez Miasto Chorzów w księgach rachunkowych. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. W myśl § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), odsetki od należności ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Zgodnie z opisem funkcjonowania konta 250 „Należności finansowe” ujętym w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr SK.5.2016 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Chorzów ze zmianami, na stronie Wn konta 250 ujmuje się m.in. należne odsetki od należności finansowych (udzielone pożyczki) w korespondencji z kontem 909, natomiast na stronie Ma konta 909 ujmuje się równowartość przypisanych odsetek od pożyczek

udzielonych, w korespondencji z kontem 250. W trakcie kontroli dokonano przypisu odsetek na koncie 250 w korespondencji z kontem 909 pod datą 31 grudnia 2016 r. w łącznej kwocie 17.523,47 zł.

Ponadto, nie ujmowano wpływów w księgach rachunkowych Urzędu z tytułu wpłaconych odsetek od udzielonych przez Miasto pożyczek na kontach zespołu 7 „Przychody, dochody i koszty”. Wpływy z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek zostały ujęte w księgach organu na koncie 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji z kontem 901 „Dochody budżetu”. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, odsetek od udzielonych pożyczek nie ujęto w księgach rachunkowych urzędu, gdyż nigdy nie wpłynęły na rachunki bankowe przypisane ewidencji urzędu Miasta. Dochody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek ujęto w planie finansowym urzędu. Do Wydziału Księgowości nie były przekazywane umowy pożyczek udzielonych przez Miasto Chorzów. Powyższe odsetki wpływały na rachunek bieżący organu i były wykazywane w sprawozdaniu Rb-27S, w dziale 758 „Różne rozliczenia”, rozdziale 75814 „Różne rozliczenia finansowe”, w § 8120 „Wpłaty odsetek od pożyczek udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego”.

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji syntetycznej i analitycznej w zakresie udzielonych pożyczek i ich spłaty w budżecie Miasta należały do Zastępcy Dyrektora Wydziału Budżetu i Analiz. Nadzór w tym zakresie sprawował Dyrektor tego Wydziału. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Miasta Chorzów oraz organizowania i kontrolowania prawidłowego obiegu dokumentacji niezbędnej dla prowadzenia obsługi finansowo-księgowej Urzędu należały do Wydziału Księgowości. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miasta Chorzów.

Wniosek nr 5

Zapewnić przekazywanie informacji o udzielanych z budżetu Miasta Chorzów pożyczkach pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz prawidłowe ujmowanie w księgach rachunkowych należności oraz wpływów odsetek od udzielonych przez Miasto Chorzów pożyczek, stosownie do wymogów art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) oraz zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

- W latach 2015 - 2016 (do 31 grudnia 2016 r.) zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Chorzów zobowiązań wynikających z decyzji Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 15 września 2015 r. zobowiązującej Miasto Chorzów do zwrotu dofinansowania projektu p.n. „Adaptacja pomieszczeń piwnicznych Chorzowskiego Centrum Kultury w Chorzowie przy ul. Sienkiewicza na funkcję gastronomiczną” w kwocie 595.547,30 zł.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 i art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Decyzją nr 1622/FR/2015 z dnia 15 września 2015 r. Zarząd Województwa Śląskiego zobowiązał Miasto Chorzów do zwrotu w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie środków, całości dofinansowania w kwocie 595.547,30 zł wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych. Zarząd Województwa Śląskiego decyzją nr 2310/RR/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji zobowiązującą do zwrotu części dofinansowania w kwocie 595.457,30 zł. W dniu 20 stycznia 2016 r. Miasto Chorzów złożyło do Zarządu Województwa Śląskiego wnioski o rozłożenie na raty spłaty tego zobowiązania.

Następnie Miasto Chorzów w dniu 5 lutego 2016 r. złożyło do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargę na decyzję nr 2310/RR/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2015 r. utrzymującą w mocy decyzję tego organu administracyjnego z dnia 15 września 2015 r.

Decyzją nr 640/FR/2016 z dnia 5 kwietnia 2016 r. Zarząd Województwa udzielił Miastu Chorzów ulgi w postaci rozłożenia na raty należności z tytułu zwrotu dofinansowania w kwocie 595.547,30 zł wraz z odsetkami w wysokości 225.526,00 zł na 24 raty płatne do 30 marca 2018 r. ustalając opłatę prolongacyjną w kwocie 29.440,00 zł.

Do dnia zakończenia kontroli, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach nie wydał wyroku w powyższej sprawie.

Zgodnie z treścią Instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych wprowadzonej zarządzeniem Nr SK.1.2014 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 19 marca 2014 r. ze zmianami, dokumenty zewnętrzne obce (np. decyzje nakładające na Urząd opłaty), sprawdzane są pod względem merytorycznym przez komórki merytoryczne, a pod względem formalno-rachunkowych przez Wydział Księgowości, tj.:

- w zakresie zapłaty kwoty wynikającej z decyzji przekazanie następuje w formie dyspozycji, do której załączony jest oryginał decyzji;

- w zakresie umorzenia zobowiązania, udzielenia ulgi, itp. przekazanie następuje w formie dostarczenia oryginału decyzji, stanowiącej podstawę odpowiedniego księgowania.

Sprawdzenie i zatwierdzenie dokumentu w komórce merytorycznej następuje bezzwłocznie, a przekazanie kompletnego i opracowanego dowodu księgowego do Wydziału Księgowości w terminie nie późniejszym niż 5 dni roboczych od daty jego wpływu do komórki merytorycznej.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było zaniechanie przekazania przez pracowników Biura Funduszy Zewnętrznych do Wydziału Księgowości dokumentu księgowego.

W konsekwencji w bilansie Urzędu Miasta za 2015 r. nie wykazano ww. zobowiązań. W trakcie kontroli, pod datą 31 grudnia 2016 r. ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Chorzów na koncie 240 „Pozostałe zobowiązania” zobowiązanie wynikające z decyzji nr 1622/FR/2015 z dnia 15 września 2015 r.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Chorzów w zakresie przekazywania informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu celem bieżącego ujęcia zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych Urzędu, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 20 ust. 1, jak również art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69

ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- W 2016 r. w ewidencji pozabilasowej konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” niebieżąc ujęto równowartość zaangażowania wydatków budżetowych pod datą 1 grudnia 2016 r., zamiast na podstawie zawartej dnia 9 września 2016 r. umowy na realizację zadania. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 998 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.) oraz w polityce rachunkowości.

Powyższe dotyczyło zadania pn. „Promocja Miasta Chorzowa przez sport podczas imprez sportowych, rekreacyjnych lub artystycznych wraz z uczestnictwem zespołu w rozgrywkach ekstraklasy piłki nożnej mężczyzn w Polsce” realizowanego na podstawie umowy nr 1265.2016 z dnia 9 września 2016 r.

Zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. konta 998, służy ono do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego. Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Zgodnie z zapisami rozdziału 3 pkt 3 lit. b – Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych wprowadzonym zarządzeniem Nr SK.5.2016 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Chorzów ze zmianami, zaangażowanie środków budżetowych ujmowane jest na podstawie danych wprowadzonych przez dysponentów środków budżetowych do programu Dysponent. Dokumentami wywołującymi zaangażowanie wydatków budżetowych są w szczególności: umowy, zlecenia, udzielone zamówienia. Wydział Księgowości dokonuje księgowania poprzez import danych z programu Dysponent do programu FK. Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych prowadzi dysponent środków i jest za nią odpowiedzialny. Wskazane powyżej procedury nie zawierały uszczegółowienia co do terminu wprowadzenia przez dysponentów środków budżetowych do programu Dysponent danych w zakresie zaangażowania środków budżetowych, umożliwiających prawidłowe sporządzenie sprawozdań.

Powyższe było przyczyną omyłkowego działania ze strony dysponenta środków, który dopuścił się zwłoki w zakresie wprowadzenia powyższych danych do programu Dysponent. W konsekwencji skutkowało to niewykazaniem w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września 2016 r. w dziale 750, rozdziale 75075, § 4300 zaangażowania wynikającego z powyższej umowy w wysokości 2.000.000,00 zł.

Zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.), w sprawozdaniu Rb-28S w kolumnie „Zaangażowanie” wykazuje się kwoty wynikające m.in. z umów, których wykonanie powoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Odpowiedzialność w zakresie niebieżącego ujęcia zaangażowania wydatków budżetowych dotyczących ww. umowy nr 1265.2016 z dnia 9 września 2016 r., ponosili pracownicy Wydziału Promocji i Komunikacji Społecznej, tu dysponenti środków. Nadzór w tym zakresie sprawował p.o. Dyrektor tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Rozważyć uszczegółowienie procedur wewnętrznych w zakresie zapewnienia prawidłowego ujmowania operacji gospodarczych związanych z zaangażowaniem wydatków w księgach rachunkowych na koncie 998 oraz wykazywania danych dotyczących zaangażowania w sprawozdaniu Rb-28S, stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), jak również art. 40 ust. 2 pkt 2, art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) oraz § 9 ust.2 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.).

W zakresie długoterminowych aktywów finansowych:

- *W latach 2015 - 2016 nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych Urzędu operacje gospodarcze dotyczące objęcia przez Miasto Chorzów akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego, kwalifikując je jako długoterminowe aktywa finansowe przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.*

Powyższe dotyczyło:

- *objęcia udziałów na kwotę 157.000,00 zł wkładem pieniężnym w Regionalnym Towarzystwie Budownictwa Społecznego sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie, co nastąpiło w dniu 5 października 2016 r., zgodnie z postanowieniem z KRS, natomiast w ewidencji księgowej na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” ww. operację ujęto pod datą 24 czerwca 2016 r.*

- *nabycia akcji na kwotę 1.500.000,00 zł wkładem pieniężnym w spółce Ruch Chorzów S.A. z siedzibą w Chorzowie, co nastąpiło w dniu 12 stycznia 2016 r. zgodnie z postanowieniem z KRS, natomiast w ewidencji księgowej ww. operację ujęto pod datą 20 maja 2015 r. Powyższe operacje ujmowano na koncie 030 na podstawie wyciągów bankowych, przed dniem wydania postanowień sądu rejestrowego. Zdarzenia gospodarcze dotyczące akcji i udziałów dokonane przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego, powinny zostać ujęte na stronie Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki” zgodnie z treścią załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad*

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Stosownie do art. 262 § 4 oraz art. 441 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1030 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r., poz. 1578 z późn. zm.), podwyższenie kapitału zakładowego tak spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i spółki akcyjnej następuje dopiero z chwilą wpisania do rejestru. Zgodnie z opisem funkcjonowania konta 030, zawartym w polityce rachunkowości Urzędu Miasta, zapisów na tym koncie dokonuje się w oparciu o dokumenty potwierdzające zmianę w wysokości lub wartości długoterminowych aktywów finansowych.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości była nieprawidłowa dekretacja powyższych operacji gospodarczej przez Głównego Specjalisty w Wydziale Księgowości. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miasta Chorzów.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Chorzów w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących objęcia udziałów i nabycia akcji na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”, na podstawie postanowień sądu rejestrowego, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), art. 262 § 4 oraz art. 441 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1578 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

– *W przeprowadzonych w latach 2012 - 2016 w drodze przetargu postępowaniach dotyczących sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Miasta Chorzów stwierdzono, że:*

➤ *w szczegółowych warunkach sprzedaży w drodze przetargu nieruchomości lub oddania w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu oraz w protokołach z przeprowadzonych przetargów zamieszczono informację, iż: „w przypadku kiedy osoba wyloniona w przetargu jako nabywca nieruchomości nie podpisze umowy notarialnej w wyznaczonym przez Prezydenta Miasta terminie, przypadającym w tym samym roku, w którym odbył się przetarg - Prezydent Miasta może wyznaczyć nowy termin w roku następnym pod warunkiem uiszczenia przez nabywcę dodatkowej opłaty w wysokości opłaty rocznej brutto, jaką Miasto uzyskaloby zawierając akt notarialny w I terminie lub w wysokości równej kwocie oprocentowania ceny sprzedaży brutto określonej według stopy WIBOR 1M, powiększonej o 2 punkty procentowe, liczonej od dnia I terminu zawarcia umowy do dnia zapłaty”.*

Zamieszczenie powyższego zapisu w szczegółowych warunkach oraz w protokołach

z przeprowadzonych przetargów było bezpodstawne w świetle ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.). Stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 80, poz. 526 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1115 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 513 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 198 z późn. zm.), dochodami jednostek samorządu terytorialnego są m.in. dochody własne, natomiast źródłami dochodów własnych gminy są także inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

W latach 2012 - 2016 dodatkową opłatę naliczono w 10 przypadkach na łączną kwotę 31.520,64 zł.

Zasada naliczania dodatkowej opłaty w przypadku, gdy osoba wyłoniona jako nabywca nieruchomości nie podpisze umowy notarialnej w wyznaczonym terminie została przyjęta na podstawie pisma (propozycji Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami) nr GN.I.SM.722401-19/2010/AZ z dnia 9 maja 2012 r. (poprzednio pismo nr GN.I.722401.11. 2007.SM z dnia 21 stycznia 2011 r.), za zgodą p. Marcina Michalika – Zastępcy Prezydenta Miasta.

- *zaniechano w latach 2012 - 2016 sporządzania protokołów z przetargów, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Powyższym naruszono postanowienia § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 r., Nr 207, poz. 2108 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1490). Dotyczyło to nieruchomości: nr 231/17, 241/17, 75/17, 77/25, 79/26, 234/18, 237/24, 239/15, 195/29, nr: 1/4, 1/1, 7/1, 7/2, nr 2118/6, nr 802/4, nr 3691/259, nr 1184/1, nr 9/7 i 15/7 w Chorzowie.*
- *zaniechano w 2015 r. pisemnego zawiadomienia nabywcy nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działki nr 28/1, 28/2, 2, 3/4, 4/4 o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży, co było niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu.*
- *w latach 2015 - 2016 dokonano sprzedaży nieruchomości, których ceny ustalono w oparciu o nieaktualne operaty szacunkowe. Powyższym naruszono art. 67 ust. 1 oraz art. 156 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.), zgodnie z którymi cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości; operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników dotyczących wyboru podejścia, metody i techniki szacowania nieruchomości. Operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie okresu, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Potwierdzenie aktualności operatu następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził.*

Powyższe dotyczyło:

- sprzedaży w dniu 9 grudnia 2015 r. nieruchomości nr 2118/6 położonej w Chorzowie w wyniku przeprowadzonego w dniu 29 września 2015 r. VII przetargu ustnego nieograniczonego. Natomiast operat szacunkowy będący podstawą wyceny został sporządzony w dniu 23 grudnia 2013 r.;

- sprzedaży w dniu 14 listopada 2016 r. nieruchomości nr 3691/259 położonej w Chorzowie w wyniku rokowań przeprowadzonych w dniu 20 września 2016 r. Natomiast operat szacunkowy będący podstawą wyceny został sporządzony w dniu 26 lutego 2015 r.;

- sprzedaży w dniu 15 listopada 2016 r. nieruchomości nr 1184/1 położonej w Chorzowie w wyniku przeprowadzonego w dniu 11 października 2016 r. IV przetargu ustnego nieograniczonego. Natomiast operat szacunkowy będący podstawą wyceny nieruchomości został sporządzony w dniu 26 lutego 2015 r.

W dniu 7 lutego 2017 r., w toku kontroli, rzeczoznawca majątkowy potwierdził aktualność wyceny ww. nieruchomości.

Zadania w zakresie przygotowania sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu należały do obowiązków Głównego Specjalisty Referatu Gospodarki Nieruchomościami Miejskimi. Bezpośredni nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik tego Referatu. Natomiast nadzór nad Referatem Gospodarki Nieruchomościami Miejskimi sprawował Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

- W 2015 r. dokonano oddania w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym nieruchomości gminnej - działki nr 1974/6 o powierzchni 2.618 m² i działki nr 2069/6 o powierzchni 684 m², w celu poprawy warunków zagospodarowania działki przyległej obejmującej działkę nr 1618/6 o powierzchni 15.711 m² w Chorzowie pomimo faktu, że zbywca nie zweryfikował, czy zachodzą przesłanki zbycia w tym trybie.

Powyższym naruszono art. 37 ust. 1 w związku z art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. u. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.), zgodnie z którymi nieruchomości są sprzedawane w drodze przetargu, natomiast nieruchomości są zbywane w formie bezprzetargowej, jeżeli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości.

Zbycie nieruchomości w tym trybie nastąpiło pomimo faktu, że sprzedana nieruchomość sąsiadowała nie tylko z nieruchomością oznaczoną nr ewidencyjnym jako działka 1618/6 podmiotu, któremu sprzedano nieruchomość, ale również z nieruchomością oznaczoną nr działki 1845/7, 1847/7 - będącymi własnością innych podmiotów oraz nieruchomością oznaczoną jako działka nr 2118/6 sprzedaną przez Miasto Chorzów w VII przetargu, gdzie umowę zawarto w dniu 9 grudnia 2015 r.

Miasto Chorzów podjęło decyzję o sprzedaży nieruchomości w trybie bezprzetargowym bez zweryfikowania, czy sprzedawana nieruchomość może poprawić warunki zagospodarowania działek nr 1845/7, 1847/7 i 2118/6.

Nie ustalono zatem w sposób dostateczny, czy zachodziły przesłanki zbycia nieruchomości w trybie bezprzetargowym z art. 37 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zadania w zakresie przygotowania sprzedaży nieruchomości należały do obowiązków byłego Inspektora Referatu Gospodarki Nieruchomościami Miejskimi. Bezpośredni nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik tego Referatu. Umowę sprzedaży

nieruchomości w imieniu Miasta Chorzów w dniu 15 grudnia 2015 r. podpisał p. Jerzy Szafranowicz – były Zastępca Prezydenta Miasta.

Wniosek nr 9

Zaprzestać obciążania nabywców nieruchomości kwotami z tytułu dodatkowej opłaty za zmianę terminu zawarcia umowy sprzedaży stosownie do ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 198 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie:

- sporządzania protokołów z przetargów, które zakończyły się wynikiem negatywnym, stosownie do § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490),
 - przygotowania i prowadzenia postępowań na zbycie nieruchomości w trybie bezprzetargowym stosownie do art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.),
 - pisemnego zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umów stosownie do art. 41 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,
 - ustalenia wartości zbywanych nieruchomości na podstawie aktualnego operatu szacunkowego stosownie do art. 67 ust. 1, art. 156 ust. 3 i 4 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- *W dniu 29 maja 2015 r. oraz w dniu 16 września 2015 r. została zawarta pomiędzy Miastem Chorzów a osobą prawną o nr karty kontowej 125433 umowa dzierżawy gruntu będącego własnością Miasta, położonego w Chorzowie przy ul. Św. Pawła 11 i 11a, obejmującego działkę nr 25/1 o pow. 4.386 m² zabudowaną 3 kondygnacyjnym podpiwniczonym budynkiem przychodni zdrowia o pow. użytkowej 4.650 m². Stosownie do § 7 ww. umów, Dzierżawca zobowiązał się, w zamian za czynsz z umów najmu, do rozpoczęcia i realizacji prac dostosowujących obiekt do obowiązujących przepisów ppoż. Ponadto, zobowiązał się do przejęcia umów najmu zawartych z innymi podmiotami na poszczególne lokale usytuowane w przedmiotowym budynku i jednocześnie zobowiązał się do ich nierozwiązania do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania niniejszej umowy dzierżawy. W związku z tym ustalono Dzierżawcy czynsz na preferencyjnych warunkach, tj. za okres od 1 czerwca do 31 sierpnia 2015 r. płatny jednorazowo w kwocie 25,00 zł + VAT, natomiast za miesiąc wrzesień i październik 2015 r. płatny w wysokości 100,00 zł + VAT, zamiast 151.490,70 zł + VAT za okres od 1 czerwca do 31 października 2015 r., z okresem bezumownego korzystania z nieruchomości w okresie od 1 września do 22 września 2015 r. Następnie w dniu 16 listopada 2015 r. ww. nieruchomość została sprzedana w trybie bezprzetargowym na rzecz dzierżawcy.*

W trakcie kontroli ustalono, iż nie podjęto czynności mających na celu zweryfikowanie czy dzierżawca do momentu nabycia ww. nieruchomości rozpoczął i realizował, zgodnie

z § 7 pkt 4 ww. umów, prace dostosowujące obiekty do obowiązujących przepisów ppoż. w zamian za obniżony czynsz dzierżawny. Powyższym naruszono art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Ponadto, stosownie do art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.) organy, działające za jednostkę samorządu terytorialnego, są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki. W myśl art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.), obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w toku kontroli przez pracowników Urzędu Miasta Chorzów, łączna wartość czynszów najmu lokali użytkowych w ww. budynku, z poboru których Miasto zrezygnowało na rzecz dzierżawcy, wynosiła 138.245,00 zł netto.

Umowy dzierżawy z dnia 29 maja 2015 r. i z dnia 16 września 2015 r. zawarł p. Jerzy Szafranowicz – były Zastępca Prezydenta Miasta oraz Dyrektor Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

Zadania związane z wydzierżawianiem nieruchomości wykonywał Inspektor Referatu Gospodarki Nieruchomościami Miejskimi. Bezpośredni nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik tego Referatu oraz Dyrektor Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

Wniosek nr 11

Podjąć działania w celu weryfikacji czy były dzierżawca gruntu położonego w Chorzowie przy ul. Św. Pawła 11 i 11a, obejmującego działkę nr 25/1 o pow. 4.386 m² zabudowaną 3 kondygnacyjnym podpiwniczonym budynkiem przychodni zdrowia o pow. użytkowej 4.650 m² na podstawie umowy z dnia 29 maja 2015 r. oraz w dniu 16 września 2015 r. w okresie dzierżawy zrealizował w budynku zadania, do których się zobowiązał w ww. umowach dzierżawy. W razie niewypełnienia przez byłego dzierżawcę ww. zobowiązań, podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie zwrotu uzyskanych przez dzierżawcę korzyści, stosownie do art. 405 i następne ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.)

Wniosek nr 12

Zapewnić terminowe podejmowanie czynności zmierzających do wykonania zobowiązania oraz gospodarowanie nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.) w związku z art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.) oraz art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.).

– W latach 2012 - 2016 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych zmian w stanie środków trwałych, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1047). Ponadto, zgodnie z opisem konta 011-„Środki trwałe” w polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniami Prezydenta Miasta Chorzów: Nr SK.5.2016 z dnia 31 maja 2016 r., Nr SK.5.2014 z dnia 1 lipca 2014 r., Nr SK.3.2012 z dnia 29 lutego 2012 r. oraz zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), ww. konto służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na koncie 013.

Powyższe dotyczyło przeprowadzonych w latach 2012 - 2016 operacji nieodpłatnego nabycia przez Miasto Chorzów nieruchomości Skarbu Państwa (gruntów) na mocy decyzji Wojewody Śląskiego Nr: NW/III/77234/1397/09 z dnia 30 marca 2012 r., NW/77234/1589/09 z dnia 25 czerwca 2012 r., NW/III/77234/243/08 z dnia 25 czerwca 2012 r., NW/III/77234/260/08 z dnia 26 czerwca 2012 r., NW/III/77234/240/08 z dnia 26 czerwca 2012 r., NW/III/77234/2863/05 z dnia 28 czerwca 2012 r., NW/III/77234/161/11 z dnia 4 czerwca 2013 r., NW/III/77234/64/11 z dnia 5 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/73/11 z dnia 26 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/450/08 z dnia 29 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/451/08 z dnia 29 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/57/11 z dnia 21 października 2013 r., NWXVa.7532.155.2012 z dnia 31 października 2013 r., NW/III/77234/74/11 z dnia 14 listopada 2013 r., NW/III/77234/436/08 z dnia 19 listopada 2013 r., NWIIIa.7533.54.2012 z dnia 22 listopada 2013 r., NWXVa.7532.58.2013 z dnia 29 listopada 2013 r., NWIIIa.7533.56.2013 z dnia 22 lipca 2015 r., NW/III/77234/255/09 z dnia 30 listopada 2015 r., NWIIIa.7533.299.2013 z dnia 29 czerwca 2016 r., NWIIIa.7533.382.2013 z dnia 12 września 2016 r.

Działki nabyte na podstawie ww. decyzji, ujmowano w latach 2012 - 2016 na podstawie dowodów OT w ewidencji księgowej Urzędu Miasta Chorzów, w terminie do 7 dni od dnia otrzymania od pracownika z Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomości. Informacje te wpływały do Wydziału Księgowości od kilkudziesięciu dni do kilku miesięcy po dniu kiedy decyzje stały się ostateczne.

Zgodnie z § 14 ust. 3 i 4 zarządzenia Nr OR.138.2015 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ewidencji majątku trwałego w Urzędzie Miasta Chorzów poprzednio § 16 zarządzenia Nr OR.184.2012 z dnia 27 września 2012 r. w przypadku, gdy następuje przemieszczenie składników majątkowych między własnością Skarbu Państwa a Miastem Chorzów, bądź odwrotnie sporządza się równocześnie dokumenty będące podstawą zmniejszenia stanu składników Skarbu Państwa i zwiększenia stanu składników Miasta Chorzów. W trakcie roku obrotowego dokumenty obrotowe ujmowane są w księgach rachunkowych bieżąco, w miarę ich napływu do Wydziału Księgowości lub do Wydziału Obsługi Technicznej. Dokumenty obrotowe dostarczone do każdego 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu obrotowym, ujmowane są w miesiącu obrotowym. Zasada ta nie dotyczy końca roku obrotowego, gdzie wszystkie dokumenty obrotowe dotyczące zdarzeń gospodarczych roku poprzedniego ujmują się w księgach tego roku. Ponadto, zarządzeniem Nr OR.138.2015 z dnia 30 czerwca 2015 r. ustalono termin przekazania przez Wydziały urzędu powyższych dokumentów do 31 stycznia roku następnego.

Stosownie do § 15 zarządzenia Nr OR.138.2015 z dnia 30 czerwca 2015 r. oraz § 17 zarządzenia Nr OR.184.2012 z dnia 27 września 2012 r. za bieżące i prawidłowe sporządzanie dokumentów potwierdzających obrót majątkiem odpowiadał Dyrektor Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

W wyniku braku ujęcia w ewidencji księgowej: w 2013 r. działek o nr: 485/17, 24, 89, 105, 5201/264, 5192/243, 1509/61, 1513/61, 1210/46, 5160/187, 5162/187, 5164/187, 1212/106, 1507/61, 4355/137, w 2015 r. działek o nr: 1529/27, 1545/48 księgi rachunkowe nie odzwierciedlały stanu faktycznego według stanu na dzień: 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2015 r.

W konsekwencji na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość gruntów ujętych na koncie 011 oraz wykazanych w bilansie Urzędu Miasta Chorzów była niższa łącznie o kwotę 760.996,12 zł, a na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość gruntów ujętych na koncie 011 oraz wykazanych w bilansie Urzędu Miasta Chorzów była niższa łącznie o kwotę 4.625,04 zł.

Zadania w zakresie sporządzania dowodów OT należały do Głównego Specjalisty w Referacie Gospodarki Nieruchomościami Miejskimi, nad którym bezpośredni nadzór sprawował Kierownik tego Referatu. Nadzór nad pracą ww. Referatu sprawował Dyrektor Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie przekazywania informacji o nabyciu przez Miasto Chorzów nieruchomości Skarbu Państwa (gruntów) na mocy decyzji Wojewody Śląskiego w celu bieżącego ujęcia operacji dotyczących zmian w stanie środków trwałych w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie informacji o stanie mienia komunalnego:

- *W informacji o stanie mienia komunalnego Miasta Chorzów opracowanej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. i na dzień 31 grudnia 2015 r. nieprawidłowo wykazano dane w zakresie przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności od dnia złożenia poprzedniej informacji, czym naruszono art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).*

W informacji o stanie mienia komunalnego nie wykazano:

- *według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. nieruchomości nr: 24, 89, 105, 5160/187, 5162/187, 5164/187, 1212/106, 1507/61, 4355/137, 1210/76, 5192/243, 1509/61, 1513/61, 5201/264;*
- *według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. nieruchomości nr: 1545/48, 1529/27.*

Powyższe nieruchomości Miasto Chorzów nabyło na mocy Decyzji Wojewody Śląskiego Nr: NWXVa.7532.58.2013 z dnia 29 listopada 2013 r., NW/III/77234/57/11 z dnia 21 października 2013 r., NW/III/77234/74/11 z dnia 14 listopada 2013 r., NW/III/77234/436/08 z dnia 19 listopada 2013 r., NWIIIa.7533.54.2012 z dnia 22 listopada 2013 r., NW/III/77234/73/11 z dnia 26 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/64/11 z dnia 5 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/451/08 z dnia 29 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/450/08 z dnia 29 sierpnia 2013 r., NW/III/77234/161/11 z dnia 26 czerwca 2013 r., NW/III/77234/255/09 z dnia 30 listopada 2015 r., NWIIIa.7533.56.2013 z dnia 22 lipca 2015 r.

Przygotowywanie danych w zakresie nieruchomości nabytych na podstawie decyzji komunalizacyjnych wykazanych w informacji o stanie mienia należało do Inspektora Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, nad którym bezpośredni nadzór sprawował Zastępca Dyrektora tegoż Wydziału.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie prawidłowego wykazywania w informacji o stanie mienia jednostki danych o zmianach w stanie mienia komunalnego, stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

– W 2016 r. z budżetu Miasta Chorzów nie wydatkowano części powstałej w latach 2013 - 2016 nadwyżki dochodów uzyskanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponad zrealizowane wydatki na cele wskazane w art. 6r ust. 2 i ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,

a ponadto z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

W latach 2013 - 2016 zrealizowano dochody i dokonano wydatków budżetowych w ramach ww. zadania następująco:

- w 2013 r. pozyskano dochody 9.112.093,13 zł, a wydatkowano 5.315.945,89 zł. Powstała nadwyżka w kwocie 3.796.147,24 zł,
- w 2014 r. pozyskano dochody 17.145.873,33 zł, wydatkowano 14.714.206,25 zł. Powstała nadwyżka w kwocie 2.431.667,08 zł,
- w 2015 r. pozyskano dochody 17.089.808,32 zł, wydatkowano 14.097.032,06 zł. Powstała nadwyżka w kwocie 2.992.776,26 zł,
- w 2016 r. pozyskano dochody 23.033.704,24 zł, wydatkowano 19.031.575,15 zł. Powstała

nadwyżka w kwocie 4.002.129,09 zł.

Wobec tego Miasto Chorzów z tytułu prowadzenia gospodarki odpadami uzyskało w ww. latach nadwyżkę środków finansowych w wysokości 13.222.719,67 zł.

Jednakże, na dzień 31 grudnia 2016 r. Miasto, po uwzględnieniu kwot dotyczących 2017 r. (środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym oraz środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku) posiadało środki finansowe w wysokości 6.004.046,30 zł.

W latach 2013 - 2016 zasadniczą część wydatków z powyższego tytułu stanowiły wydatki na rzecz wykonawcy, który realizował usługi związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych. W okresie tym obowiązywały dwie umowy, jedna w okresie od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2015 r., druga w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.

Wobec powyższego znane były znaczące koszty realizacji ww. zadania w okresie obowiązywania wskazanych umów.

W okresie od 2013 r. do 2016 r. dwukrotnie podnoszono stawkę opłaty za odpady nie zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz raz obniżono, a następnie podwyższono stawkę za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny

Z powyższego wynika, że we wskazanym okresie nie podjęto działań mających na celu dostosowanie wysokości realizowanych dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi do wydatków ponoszonych na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami

Zgodnie z zakresem czynności, nadzór nad planowaniem budżetowym w zakresie dochodów i wydatków budżetu Miasta Chorzów określonym przez Prezydenta Miasta należało do p. Teresy Grzesicy – Zastępcy Skarbnika Miasta Chorzów, który podlega Skarbnikowi Miasta Chorzów. Zgodnie z zakresem czynności oraz Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Chorzów Skarbnik Miasta Chorzów – p. Małgorzata Kern sprawuje nadzór nad sporządzaniem projektu rocznego budżetu Miasta i przedkładanie go do zatwierdzenia Prezydentowi Miasta, nadzorowanie i kontrola realizacji budżetu Miasta w okresie roku budżetowego oraz nadzór nad opracowywaniem budżetu. Bezpośrednio podlega Prezydentowi Miasta.

Za prawidłową gospodarkę finansową jednostki, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), odpowiadał p. Andrzej Kotala – Prezydent Miasta Chorzów.

Wniosek nr 15

Podjąć działania w celu wydatkowania środków uzyskanych z opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych na realizację zadań ujętych w art. 6r ust. 2, ust. 2a, ust. 2b i ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.), w szczególności rozważyć przedłożenie Radzie Miasta Chorzów projektu obniżenia stawki tej opłaty lub wyboru metody jej ustalania, mając na uwadze art. 6r ust. 1aa ww. ustawy.

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2012 - 2016 pracownikom Urzędu Miasta Chorzów przyznano i wypłacono tzw. dodatek służbowy, na podstawie Regulaminu Wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Chorzów, wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Miasta Chorzów Nr OR.193.2016 r. z dnia 15 września 2016 r. oraz poprzednio obowiązującego Regulaminu wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Miasta Chorzów Nr OR/54/2012 z dnia 14 marca 2012 r. wraz z późniejszymi zmianami. Przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 1202, obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn.zm.), ani też inne przepisy powszechnie obowiązujące nie przewidują możliwości przyznawania pracownikom samorządowym „dodatku służbowego” W art. 36 ww. ustawy wskazano, iż pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz określono, iż przysługuje: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa, jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Jednocześnie przepis ten stanowi, iż może zostać przyznany dodatek funkcyjny, dodatek specjalny oraz nagroda za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, przy czym dodatek specjalny może zostać przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań.*

Dodatki służbowe pracownikom Urzędu Miasta Chorzów były przyznawane na podstawie odrębnych pism w związku z zapisami ww. regulaminów. Dodatki służbowe w okresie od 2012 r. do 2016 r. zostały przyznane w łącznej kwocie 2.789.835,90 zł, w tym w 2012 r. w kwocie 91.493,73 zł, w 2013 r. w kwocie 133.162,48 zł; w 2014 r. w kwocie 134.875,54 zł, w 2015 r. w kwocie 1.173.006,51 zł, w 2016 r. w kwocie 1.257.297,64 zł.

Za przygotowanie projektu Regulaminu Wynagradzania w latach 2012 - 2016 odpowiedzialny był Dyrektor Wydziału Organizacyjnego i Kadr. Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Chorzów wprowadzony zarządzeniem Nr OR.193.2016 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 15 września 2016 r. zatwierdzony został przez p. Andrzeja Kotalę – Prezydenta Miasta Chorzów. Poprzednio obowiązujący regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Chorzów, wprowadzony zarządzeniem Prezydenta Miasta Chorzów Nr OR/54/2012 z dnia 14 marca 2012 r. wraz ze zmianami do ww. regulaminu wprowadzonymi odrębnymi zarządzeniami Prezydenta Miasta Chorzów: Nr OR.225.2012 z dnia 31 października 2012 r., Nr OR.259.2012 z dnia 4 grudnia 2012 r., Nr OR.38.2013 z dnia 8 lutego 2013 r., Nr OR.114.2014 z dnia 10 lipca 2014 r., Nr OR.141.2014 z dnia 4 września 2014 r., Nr OR.219.2014 z dnia 17 grudnia 2014 r., Nr OR.46.2015 z dnia 27 lutego 2015 r., Nr OR.124.2015 z dnia 12 czerwca 2015 r., Nr OR.168.2015 z dnia 17 sierpnia 2015 r., Nr OR.222.2015 z dnia 9 listopada 2015 r. zatwierdzony został przez p. Andrzeja Kotalę – Prezydenta Miasta Chorzów. Zmianę do ww. regulaminu wprowadzoną zarządzeniem Prezydenta Miasta Chorzów: Nr OR.160.2013 z dnia 5 grudnia 2013 r. zatwierdził z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Marcin Michalik – Zastępca Prezydenta Miasta.

Wniosek nr 16

Dostosować regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Chorzów w zakresie warunków i sposobu przyznawania dodatku służbowego, mając na

uwadze art. 39 i art. 36 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016r., poz. 902 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

- *W okresie od stycznia 2012 r. do stycznia 2017 r. p. Andrzej Kotala – Prezydent Miasta Chorzów przyznał dodatki specjalne w ramach wynagrodzenia za pracę trzem Zastępcom Prezydenta Miasta, dwóm byłym Zastępcom, dwóm Sekretarzom, byłemu Sekretarzowi oraz Skarbnikowi Miasta bez wskazania okresu na jaki przyznano dodatek oraz bez wskazania zwiększonych obowiązków służbowych lub dodatkowych zadań. Powyższe było niezgodne z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., Dz. U z 2014 r., poz. 1202 z późn. zm., obecnie Dz. U z 2016 r., 902 z późn. zm.). Stosownie do tego przepisu, pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny.*

Dodatki specjalne zostały przyznane ze względu na wykonywanie dodatkowych zadań związanych z funkcjonowaniem Gminy Chorzów na prawach powiatu. w angażach i w aneksach do umów o pracę, w których nie wymieniono zakresu zwiększonych obowiązków lub powierzonych dodatkowych zadań:

- *nr OR-III.2122.29.2011 z dnia 17 stycznia 2011 r., z dniem 28 grudnia 2010 r. w kwocie 3.164,00 zł miesięcznie p. Marcinowi Michalikowi – obecnie Drugiemu Zastępcy Prezydenta Miasta. W okresie od stycznia 2012 r. do stycznia 2017 r. dodatek specjalny wypłacono w łącznej kwocie 189.487,84 zł;*
- *nr Or.III-1111/187/2010 z dnia 23 grudnia 2010 r., z dniem 20 grudnia 2010 r. w kwocie 3.164,00 zł p. Wiesławowi Ciężkowskiemu – obecnie Pierwszemu Zastępcy Prezydenta Miasta. W okresie od stycznia 2012 r. do stycznia 2017 r. dodatek specjalny wypłacono w łącznej kwocie 190.332,17 zł;*
- *nr Or-III.2122.44.2011 z dnia 25 lutego 2011 r., z dniem 1 marca 2011 r. w kwocie 3.164,00 zł p. Wiesławowi Raczyńskiemu – byłemu Trzeciemu Zastępcy Prezydenta Miasta, nr-III.2121.28.2015 z dnia 27 stycznia 2015 r., z dniem 1 lutego 2015 r. w kwocie 2.784,00 zł Doradcy – Pełnomocnika Prezydenta ds. Inwestycji Kluczowych i Usług Komunalnych oraz nr OR-III.2121.158.2016 z dnia 11 marca 2016 r., z dniem 14 marca 2016 r. w kwocie 2.784,00 zł p. Wiesławowi Raczyńskiemu – obecnie Trzeciemu Zastępcy Prezydenta Miasta W ww. okresie dodatek specjalny wypłacono w łącznej kwocie 183.356,67 zł;*
- *nr OR-III.2121.37.2015 z dnia 27 stycznia 2015 r., z dniem 1 lutego 2015 r. w kwocie 3.164,00 zł p. Jerzemu Szafranowiczowi – byłemu Drugiemu Zastępcy Prezydenta Miasta Chorzów. W okresie od lutego 2015 r. do marca 2016 r. wypłacono dodatek specjalny w łącznej kwocie 42.426,36 zł;*
- *nr OR-III.2122.42.2011 z dnia 7 lutego 2011 r. w kwocie 1.498,00 zł p. Krzysztofowi Chromy – byłemu Sekretarzowi Miasta Chorzów. Następnie od lipca 2012 r. zwiększono dodatek specjalny w kwocie 2.083,00 zł (obowiązującego do dnia 31 stycznia 2015 r.). W okresie od stycznia 2012 r. do stycznia 2015 r. wypłacono dodatek specjalny w łącznej kwocie 72.936,10 zł;*
- *nr OR-III.2122.216.2012 z dnia 31 października 2012 r. z dniem 1 lipca 2012 r. w kwocie 2.650,00 zł, p. Malgorzacie Kern – Skarbnikowi Miasta, Od stycznia do czerwca 2012 r. dodatek specjalny przyznano w kwocie 1.950,00 zł. W okresie od stycznia 2012 r. do stycznia 2017 r. wypłacono dodatek specjalny w łącznej kwocie 155.753,33 zł;*

– nr OR-III.2121.10.2015 z dnia 7 stycznia 2015 r., z dniem 1 lutego 2015 r. w kwocie 1.600,00 zł, p. Stefanowi Jarczykowi – Sekretarzowi Miasta, W okresie od lutego 2015 r. do stycznia 2017 r. wypłacono dodatek specjalny w łącznej kwocie 30.453,32 zł;
– nr OR-III.2122.1.587.2016 z dnia 6 września 2016 r., z dniem 12 września 2016 r. w kwocie 1.800,00 zł, p. Krzysztofowi Karaś – Sekretarzowi Miasta zatrudnionego na czas zastępstwa obejmujący okres nieobecności ww. Sekretarza W okresie od września 2016 r. do stycznia 2017 r. wypłacono dodatek specjalny w łącznej kwocie 7.827,27 zł.
Dodatki specjalne dla Zastępców Prezydenta zostały przyznane od dnia powołania na stanowisko Zastępcy.

Ponadto w 2016 i 2017 r. wypłacano dodatek specjalny p. Stefanowi Jarczykowi – Sekretarzowi Miasta, który w okresie od maja do czerwca oraz od września do listopada 2016 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim. W terminie od dnia 1 grudnia 2016 r. do 7 marca 2017 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym. Następnie pismem z dnia 17 stycznia 2017 r. p. Stefan Jarczyk zwrócił się z prośbą o rozwiązanie stosunku pracy z dniem 8 marca 2017 r. na mocy porozumienia stron w związku z przejściem na emeryturę.

W tym czasie faktycznie obowiązki Sekretarza Miasta Chorzów wykonywał p. Krzysztof Karaś, któremu również przyznano dodatek specjalny w tym samym zakresie.

Z wyjaśnień p. Andrzeja Kotala – Prezydenta Miasta Chorzów wynika, że w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Chorzów funkcjonuje jedno stanowisko Sekretarza Miasta. Osobą zatrudnioną na tym stanowisku był p. Stefan Jarczyk. Sekretarz Miasta w Urzędzie Miasta Chorzów jest osobą de facto zarządzającą Urzędem Miasta, więc z uwagi na nieobecność osoby zatrudnionej na tym stanowisku od połowy maja 2016 roku Prezydent Miasta podjął decyzję o awansowaniu na czas określony – czas zastępstwa innej osoby na to stanowisko. Zgodnie z obowiązującymi zasadami w polskim systemie prawa pracy nie jest możliwe skuteczne pozbawienie pracownika jednego albo kilku składników wynagrodzenia w trakcie trwającego zwolnienia lekarskiego albo urlopu wypoczynkowego. Dodatek specjalny nie jest składnikiem wynagrodzenia przyznawanym na czas świadczenia pracy. Taką funkcję w systemie wynagradzania przyjętym w Urzędzie Miasta Chorzów pełni dodatek służbowy.

Wniosek nr 17

Przeanalizować prawidłowość przyznania dodatków specjalnych dla pracowników Urzędu Miasta Chorzów i ustalić je zgodnie z wymogami art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202).

Wniosek nr 18

Podjąć działania w celu dokonania dobrowolnego zwrotu do budżetu równowartości bezpodstawnie przyznanych dodatków specjalnych od ww. osób, a w przypadku braku dobrowolnej wpłaty, rozważyć wyegzekwowanie wpłat od osób odpowiedzialnych za przyznanie i wypłacenie, w oparciu o zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych:

- Przyjęto jako prawidłowe sprawozdania końcowe za 2015 r. i 2016 r. UKS „RUCH” Chorzów z wykonania zadania publicznego pod nazwą: „Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć szkoleniowych z dziećmi i młodzieżą szkolną i akademicką zamieszkałą w Chorzowie, w dziedzinie sportu i rekreacji w poszczególnych dyscyplinach sportowych”, pomimo że procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania był niezgodny z zawartymi umowami. W sprawozdaniach wykazano, że koszty pokryte z dotacji wynosiły
 - 61.250,00 zł, tj. 63,30%, pomimo że zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 1 i ust. 2 umowy z dnia 28 stycznia 2015 r., procentowy udział dotacji, w całkowitych kosztach zadania publicznego miał wynosić nie więcej niż 63%.
 - 45.922,00 zł, tj. 54,22%, pomimo że zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 1 i ust. 2 ww. umowy z dnia 28 stycznia 2016 r., procentowy udział dotacji, w całkowitych kosztach zadania publicznego miał wynosić nie więcej niż 54%.
 - 43.169,00 zł, tj. 44,45%, pomimo że zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 1 i ust. 2 ww. umowy z dnia 28 stycznia 2016 r., procentowy udział dotacji, w całkowitych kosztach zadania publicznego miał wynosić nie więcej niż 44%.

Zgodnie z art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), w związku z art. 16 i art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn. zm.), zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem dotowanym a organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

Za przyjęcie oraz rozliczenie dotacji odpowiedzialny był Inspektor Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki. Bezpośredni nadzór sprawował Dyrektor ww. Wydziału.

- W latach 2016 - 2017 przyjęto jako prawidłowe rozliczenia udzielonych dotacji poprzez zaakceptowanie rachunków i faktur przedstawionych w rozliczeniu, mimo iż dotyczyły one wydatków za okres sprzed zawarcia umów dotacji.
Powyższe dotyczyło dotacji udzielonych w 2015 r. i w 2016 r. dla UKS „RUCH” CHORZÓW oraz AKS CEZ ELCHO WYZWOLENIE na podstawie umów z dnia 28 stycznia 2015 r. i z dnia 28 stycznia 2016 r., w których wyznaczono termin realizacji zadania odpowiednio: na okres od 1 lutego do 17 grudnia 2015 r. oraz od 1 lutego do 18 grudnia 2016 r.
Powyższe dotyczyło:
 - UKS „RUCH” CHORZÓW
 - Faktury Vat/16/00168 z dnia 2 lutego 2016 r. z tytułu udostępnienia boiska/sali gimnastycznej w kwocie 88,02 zł; data wykonania usługi: 31 stycznia 2016 r;
 - Rachunku nr 13/2015 z dnia 2 lutego 2015 r. z tytułu wynajmu sali gimnastycznej za miesiąc styczeń 2015 r. w kwocie 810,00 zł;
 - Faktury nr FV/15/00169 z dnia 31 stycznia 2015 r. z tytułu udostępnienia boiska/udostępnienie sali gimnastycznej w kwocie 89,64 zł, data wykonania usługi: 31 stycznia 2015 r.
 - AKS CEZ ELCHO WYZWOLENIE

- Rachunku nr 8/2016 z dnia 1 lutego 2016 r. z tytułu wynajem sali gimnastycznej w kwocie 4.220,00 zł, bez wskazania faktycznej daty wykonania usługi.

Zgodnie z art. 221 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), w związku z art. 16 i art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn. zm.), zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem dotowanym a organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania. W tym przypadku zadanie zlecono od dnia 1 lutego 2015 r. i 2016 r.

Zgodnie z Regulaminem przyznawania dotacji z budżetu Miasta Chorzów wprowadzonym zarządzeniem Nr OR 224/2015 Prezydenta Miasta Chorzowa z dnia 12 listopada 2015 r., każde sprawozdanie, podlega wstępnej kontroli poprzez sprawdzenie jego zgodności z zapisami umowy i jej integralnymi załącznikami przez merytorycznego pracownika Wydziału kultury, Sportu i Turystyki.

Wstępnej kontroli sprawozdań poprzez sprawdzenie ich zgodności z zapisami umowy i jej integralnymi załącznikami dokonywał Inspektor Wydziału kultury, Sportu i Turystyki, nad którym nadzór sprawował Dyrektor ww. Wydziału.

- W 2015 r. zlecono realizację zadania w zakresie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć szkoleniowych z dziećmi i młodzieżą szkolną i akademicką zamieszkałą w Chorzowie, w dziedzinie sportu i rekreacji w poszczególnych dyscyplinach sportowych” klubom AKS CEZ-ELCHO „WYZWOLENIE oraz UKS „RUCH” CHORZÓW na podstawie umów dotacji z dnia 28 stycznia 2015 r.

Po zawarciu ww. umowy i przekazaniu dotacji w dwóch transzach w dniach: 2 marca 2015 r. w kwocie 39.500,00 zł oraz 16 kwietnia 2015 r. w kwocie 39.500,00 zł, w trakcie realizacji zadania ponownie przeanalizowano załączony do ofert wykaz zawodników, będący podstawą przyznania dotacji i zażądano od ww. podmiotów oświadczeń rodziców, opiekunów prawnych lub zawodników (w przypadku ukończenia przez niego 18 roku życia) potwierdzających uczestnictwo w zajęciach szkoleniowych w 2015 r. Oświadczenia te miały być złożone osobno dla każdego zawodnika wymienionego w listach uczestników zajęć szkoleniowych w 2015 r. dołączonych przez Klub do złożonych ofert konkursowych w grudniu ubiegłego roku, w terminie do dnia 26 czerwca 2015 r.

Żądanie powyższych dokumentów nie wynikało z postanowień umów dotacji z dnia 28 stycznia 2015 r.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i ust. 1a oraz art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.), organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2, zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego, sporządzonej z uwzględnieniem art. 151 ust. 2 i art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885

z późn. zm.) oraz przepisów niniejszej ustawy, a organ administracji publicznej zobowiązuje się do przekazania dotacji na realizację zadania. Organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności: stopnia realizacji zadania; efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania; prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania; prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Żądanie od ww. klubów sportowych złożenia przedmiotowych oświadczeń było próbą weryfikacji kwoty udzielonej dotacji, a nie sprawdzeniem poprawności rozliczenia środków publicznych wykorzystanych na realizację tego zadania.

Wyżej wskazane kluby nie złożyły w ustalonym terminie wszystkich oświadczeń wymaganych przez Urząd Miasta Chorzów, co potwierdzają daty sporządzenia tych oświadczeń z miesiąca lipca, sierpnia i września. Ponadto, z żadnego dokumentu nie wynikała data potwierdzająca termin złożenia tych oświadczeń do Urzędu Miasta Chorzów.

Jedynie w przypadku klubu AKS CEZ- ELCHO Wyzwolenie Chorzów dokonano korekty należnej dotacji.

Skutkiem powyższego wystąpiono do klubu AKS CEZ-ELCHO „WYZWOLENIE” Chorzów o zwrot przekazanej dotacji w kwocie 9.396,00 zł, co było niezgodne z zapisami umowy i otwartym konkursem ofert, w wyniku którego udzielono dotację. Dotyczyło to dotacji udzielonej na podstawie umowy dotacji (nr ewid. 195.2015) z dnia 28 stycznia 2015 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: „Prowadzenia zajęć szkoleniowych z dziećmi i młodzieżą zamieszkałą w Chorzowie w dziedzinie sportu i rekreacji w poszczególnych dyscyplinach sportowych na okres od dnia 1 lutego do dnia 17 grudnia 2015 r.

Zadania w zakresie naliczania dotacji, sprawowania kontroli prawidłowości wykonania zadań przez ww. kluby, przyjęcia złożonych sprawozdań należały do Inspektora Wydziału Kultury i, Sportu i Turystyki, nad którym nadzór sprawował Dyrektor ww. Wydziału.

Wniosek nr 19

Ponownie przeanalizować prawidłowość udzielenia i rozliczenia dotacji udzielonych w dniu 1 lutego 2015 r. i 2016 r. przez Miasto Chorzów dla UKS „RUCH” Chorzów oraz AKS CEZ ELCHO WYZWOLENIE na podstawie umów z dnia 28 stycznia 2015 i z dnia 28 stycznia 2016 r. na zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji w roku 2015 i 2016 zgodnie z art. 16 ust. 1 i ust. 1a oraz art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji w nieprawidłowej wysokości, wyegzekwować jej zwrot, mając na uwadze art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 20

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki odpowiedzialnymi za rozliczenie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych, mając na uwadze Regulamin przyznawania dotacji z budżetu Miasta Chorzów organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3

ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej, turystyki i współpracy międzynarodowej wprowadzony zarządzeniem Nr OR 224/2015 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 12 listopada 2015 r. oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg